

[Lis Groes.]

i gang, nemlig en udvikling i Grønland i retning af privatisering. Af betænkningen fremgår det, at man nu er nået op på, at omkring en fjerdedel af både handel og produktion deroppe varetages af private. Det har i og for sig undret mig, at hr. Ninn-Hansen er medforslagsstiller til dette forslag om en udflytning af den kgl. grønlandske handel, for jeg har hidtil forstået på ham, at han gerne ville have Handelen afskaffet og have virksomheden over på private hænder. Derfor forekommer netop de konservatives store interesse for, at specielt denne statsinstitution skal udflyttes, mig altså noget mærkværdig, for jeg har hele tiden haft på fornemmelsen, at man betragtede den kgl. grønlandske handel som et nødvendigt onde i en overgangsperiode og forestillede sig en større privatisering også på dette område efterhånden. Jeg indrømmer, at det selvfølgelig vil tage nogen tid; men det har alligevel forbavset mig, at man, når man nu skulle begynde, begyndte på dette område, for jeg kunne dog forestille mig, at hele den udvidelse af godsmængden, som vi får at vide vil komme i de nærmeste år, kunne klæres af private, og at disse private udmærket kunne operere i vore jyske provinsbyer. Men det er selvfølgelig ting, vi også kan se nærmere på i det udvalg, der nu skal behandle sagen.

Det er jo meget store beløb, der bliver tale om, hvis vi skal investere et helt nyt sted. Man kan selvfølgelig altid sige, at det beror på et skøn, om de 40 mill. kr. er det rigtige tal, eller om de 20 mill. kr. er det rigtige tal; tallene har jo en tendens til at svulme noget op. Man kan også spørge, om de 20 mill. kr., som er forskellen dér, er et rimeligt beløb at betale for egnsudvikling et bestemt sted. Det må man jo også vurdere, men jeg er enig med ministeren i, at prisen for egnsudvikling kan blive for høj. Derfor må vi have lidt mere sikkerhed for, om det er nødvendigt på dette tidspunkt at foretage disse meget store statsinvesteringer, eller om det ikke var mere rimeligt, at man bevarede noget af det, man har i øjeblikket, og at udbygningen så eventuelt klaredes ad privat vej, så vi undgik disse meget store statsinvesteringer.

Transporten til og fra Grønland må man vel nok regne med i hvert fald et stykke tid

endnu at have koncentreret som en statstransport; men også på dette område tror jeg der er private, der ville interessere sig for at overtage en del af virksomheden. Derfor mener jeg, at man også på dette område nærmere må overveje, om det nu er rimeligt at forestille sig, at vi ud i al fjern fremtid skal bevare dette område som ren statsdrift.

Det er fremhævet, at containerproblemet ikke er helt afklaret, og det skal jeg ikke gøre mig så forfærdelig klog på. Men jeg kan da forstå af det hele, at det må være vigtigt for os også her at vide, hvordan man forestiller sig fremtiden. Jeg synes, man står lidt uforstående over for, hvordan man skal klare containerproblemet i Grønland, hvor havnene jo, som vi ved, ofte er yderst primitive. Men det er de mere tekniske ting, som vi også kan se på i et kommende udvalg.

Hr. H. C. Toft brugte den vending, at betænkningen redegjorde for, at der ikke var noget til hinder for udflytning, og det er rigtigt. Men så sagde han i en eftersætning, at Handelen lige så godt kunne ligge et andet sted. Se, jeg har en fornemmelse af, at der er nogle sproglige nuancer her. Ét er, at „det ikke er til hinder“, noget andet er „lige så godt“; det kan jo være, at hr. Bernhard Baunsgaard kan belære os på dette område — jeg har altså bare en lille fornemmelse af, at der måske er en nuance dér.

Jeg vil gerne konkludere disse betragtninger i, at jeg ikke på forhånd vil afvise, at vi skal gå realistisk ind i betragtningerne om udflytning; det synes jeg må være af betydning. Men jeg vil gerne fremhæve det synspunkt, om man ikke ind i disse forhandlinger skal drage det spørgsmål, om det vil være mere praktisk at bibeholde den kgl. grønlandske handel på det sted, hvor den ligger, og så eventuelt udbygge virksomheden gennem private speditørfirmaer osv. i provinsen.

Damsgaard: Dette forslag til folketingsbeslutning kan allerførst give mig anledning til den almindelige bemærkning, at erfaringerne fra de seneste år har vist, at det altid støder på uovervindelige vanskeligheder, når det henstilles at flytte en eller anden statsvirksomhed fra det i alle ret-